

Návrh zákona o sociálních službách

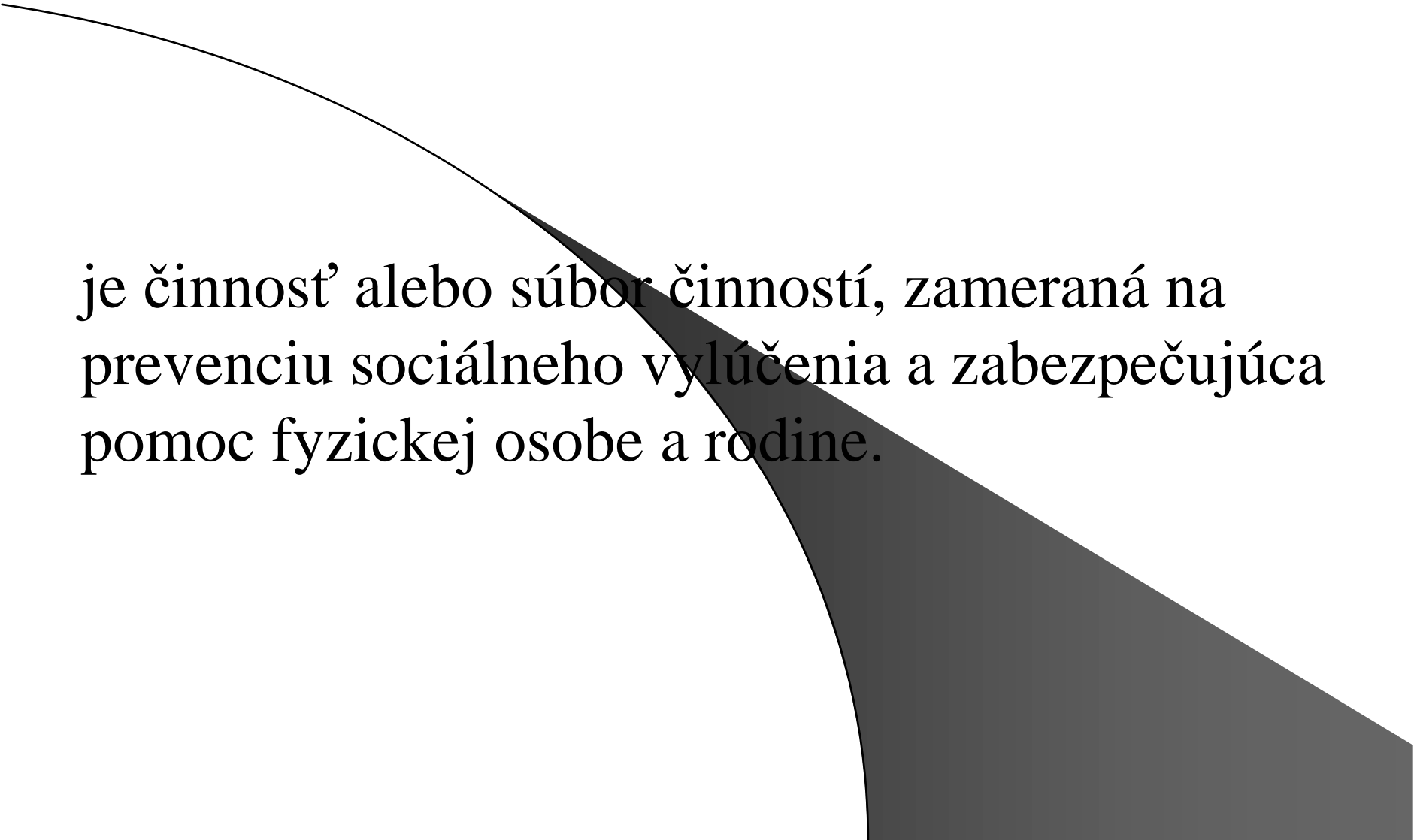
Predmet a ciele návrhu zákona

Upraviť právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, za aktívnej účasti klienta a jeho rodiny a

- ✓ predchádzať sociálnemu vylúčeniu pri zachovaní ľudskej dôstojnosti,
- ✓ predchádzať vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, zmierniť a riešiť ju,
- ✓ utvoriť nevyhnutné podmienky na zabezpečenie základných životných potrieb,
- ✓ zmierniť alebo prekonať sociálne dôsledky ŤZP alebo nepriaznivého zdravotného stavu,
- ✓ vytvárať podmienky pre sociálne začlenenie,
- ✓ zachovať, obnoviť alebo rozvíjať schopnosti viesť samostatný život, v spolupráci s rodinou.

Sociálna služba

je činnosť alebo súbor činností, zameraná na prevenciu sociálneho vylúčenia a zabezpečujúca pomoc fyzickej osobe a rodine.

Nová filozofia sociálnych služieb

- ✓ Väčšia variabilita sociálnych služieb
- ✓ Aktivizácia klienta prostredníctvom individuálneho rozvojového plánu poskytovania sociálnych služieb (sociálne služby “šité na mieru“ klienta)
- ✓ Sociálne služby orientované na všetky skupiny klientov
- ✓ Nové druhy sociálnych služieb
- ✓ Komunitné plánovanie
- ✓ Zvyšovanie kvality a odbornosti pri poskytovaní sociálnych služieb a akreditácia vzdelávacích programov

Nová filozofia sociálnych služieb

- ✓ Previazanosť zdravotnej a sociálnej starostlivosti pri poskytovaní sociálnych služieb
- ✓ Nezávislý dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb
- ✓ Zvýšenie objektivity posudzovania odkázanosti na opatrovateľskú službu (Barthelov index)
- ✓ Garantovaný prístup registrovaných subjektov k finančnému príspevku u vybraných sociálnych služieb (na základe rozhodnutia VUC alebo obce o odkázanosti občana)

Garantované sociálne služby

OBEC

- ✓ Nevyhnutné životné podmienky
- ✓ Opatrovateľská služba
- ✓ Odľahčovacia služba
- ✓ Prepravná služba
- ✓ Zariadenie pre seniorov
- ✓ ZOS
- ✓ Denné centrum

VUC

- ✓ Chránené bývanie
- ✓ Rehabilitačné stredisko
- ✓ Domov sociálnych služieb

Zásady poskytovania sociálnych služieb

- ✓ Dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd klienta
- ✓ Individualizácia a orientácia na potreby klienta
- ✓ Aktivizácia a mobilizácia klienta s cieľom zvýšiť jeho sebestačnosť
- ✓ Dostupnosť a právo výberu sociálnej služby
- ✓ Profesionalizácia výkonu sociálnej služby
- ✓ Otvorenosť poskytovania sociálnej služby zariadením aj mimo zariadenia
- ✓ Utváranie podmienok pre deinštitucionalizáciu

Klient má právo

- na poskytnutie sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom
- na zachovanie dôstojnosti pri poskytovaní sociálnej služby
- na prednostné poskytnutie sociálnej služby v domácom prostredí
- na zabezpečenie dostupnosti všetkých informácií o sociálnej službe
- požiadať o sprostredkovanie sociálnej služby
- na umožnenie spoločenského kontaktu a na ochranu súkromia
- podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení
- na garanciu zostatku z príjmu po zaplatení úhrady za poskytnutú sociálnu službu
- právo na výber poskytovateľa sociálnej služby

Garancia pri zabezpečení poskytovania sociálnej služby občanom

Príslušný orgán je povinný:

- poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby
- v prípade nedostatku voľného miesta v zariadení poskytne službu v inom zariadení zriadenom obcou alebo VUC alebo zabezpečí poskytnutie starostlivosti v inej obci alebo VUC
- uhradiť nezaplatenú časť nákladov vzniknutú pri poskytovaní sociálnej služby inou obcou alebo VUC

Sociálne služby sú:

- ❖ Sociálne služby zamerané na prevenciu
- ❖ Sociálne poradenstvo
- ❖ Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb
- ❖ Sociálne služby pre občanov s ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom
- ❖ Sociálne služby súvisiace s bývaním
- ❖ Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Nové druhy sociálnych služieb

- ❖ Tlmočnická služba
- ❖ Sprostredkovanie tlmočnickej služby (agentúra TS)
- ❖ Sprostredkovanie osobnej asistencie (agentúra OA)
- ❖ Koordinovanie výkonu opatrovnických práv a povinností (prostredníctvom záujmových združení opatrovníkov)
- ❖ Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (nepretržitá, dištančná hlasová a elektronická komunikácia s osobou, ktorá sa nachádza v ohrození zdravia alebo života)
- ❖ Požičiavanie kompenzačných pomôcok

- ❖ Sociálna rehabilitačná činnosť (postupy na obnovu najvyššie dosiahnuteľného individuálneho stupňa osobnostného vývinu a výkonnosti pri zachovaní sebaobsluhy a zabezpečovaní základných životných potrieb)
- ❖ Služby na zabezpečenie základných životných potrieb
- ❖ Odľahčovacia služba (pre osobu, ktorá opatruje občana s ŤZP za účelom nevyhnutného odpočinku)
- ❖ Služby pre podporu rodiny s deťmi (pri zabezpečení chodu domácnosti, pri vzdelávaní a výchove a na zosúladenie rodinného a pracovného života)
- ❖ Komunitná rehabilitácia (koordinovanie poskytovania zdravotno-sociálnej rehabilitácie na multidisciplinárnom základe /rodina, samospráva, vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne a zdravotnícke služby/)

Zvýšenie kvality sociálnych služieb prostredníctvom:

- požiadavky na plnenie kvalifikačných predpokladov a celoživotné vzdelávanie
- povinnosti poskytovateľa
 - zabezpečiť debarierizáciu zariadení,
 - zabezpečovať dostupnosť informácií v zrozumiteľnej forme,
 - vypracovať vnútorné pravidlá zabezpečovania soc. služby,
 - plánovať priebeh poskytovania sociálnej služby na základe individuálneho rozvojového plánu klienta,
 - uskutočňovať program supervízie.
- štandardy kvality sociálnych služieb (procedurálne, personálne, prevádzkové)

Dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb

➤ Inšpektorát sociálnych služieb

- určuje pravidlá a metódy hodnotenia kvality sociálnych služieb
- dohliada na dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd a na kvalitu sociálnej služby

Kvalifikačné predpoklady a vzdelávanie v systéme sociálnych služieb

Ustanovujú sa kvalifikačné predpoklady pre výkon profesií:

- Sociálny pracovník
- Opatrovateľ
- Tlmočník
- Zdravotnícky zamestnanec v zariadení sociálnych služieb
- Zamestnanec zabezpečujúci psychologickú starostlivosť
- Vychovávateľa a ďalší pedagogickí zamestnanci v zariadení sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb

Zo zákona:

- Obec a samosprávny kraj
 - Zariadenie s právnou subjektivitou (zriadené obcou alebo VÚC)
- na základe rozhodnutia (formálne/neformálne)

Na základe registrácie:

- Právnické a fyzické osoby
- na základe zmluvy

Komunitný rozvoj a plánovanie

- ❖ Účelom podpory **komunitného rozvoja** je predchádzanie vzniku alebo zhoršeniu nepriaznivých sociálnych situácií, riešenie sociálnych problémov obce a podpora aktivity členov komunity k svojpomoci
- ❖ **Komunitný plán vychádza** z národných priorít rozvoja sociálnych služieb, s cieľom plánovať sociálne služby zodpovedajúce miestnym špecifikám a potrebám občanov
- ❖ Ustanovuje sa povinnosť
 - ✓ zisťovať potreby obyvateľov v územnom obvode na účely komunitného plánu a stratégie poskytovania sociálnych služieb
 - ✓ Vytvárať a rozvíjať sieť sociálnych služieb vrátane vytvorenie dostatočných personálnych, materiálno-technických a finančných podmienok

Financovanie sociálnych služieb

- Obec a samosprávny kraj
 - rozpočet obce a VÚC
 - úhrada od klienta
 - verejné zdravotné poistenie (ošetrovateľské výkony)
 - dary
 - zisk
 - iné zdroje
- Registrované subjekty
 - rozpočet subjektu
 - zaplatená cena za službu
 - verejné zdravotné poistenie (ošetrovateľské výkony)
 - finančný príspevok*
 - účelová dotácia (VZN)
 - dary
 - zisk
 - iné zdroje

*zákonom ustanovený spôsob určenia finančného príspevku podľa druhov služieb, pričom výšku príspevku určí VÚC

Garantovaný prístup registrovaných subjektov k finančnému príspevku

- ❖ Nárok na finančný príspevok vzniká vo väzbe na rozhodnutie o odkázanosti klienta na sociálnu službu
- ❖ Finančný príspevok sa poskytuje registrovanému subjektu, ktorý si vybral klient odkázaný na sociálnu službu
- ❖ Výška finančného príspevku sa určuje
 - ako rozdiel medzi štandardnými výdavkami a príjmami
 - podľa druhu služby, formy pobytu a kapacity zariadenia
- ❖ Finančný príspevok sa poskytuje preddavkovo (od 1. januára do 28. februára)

Správne orgány pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu

▪ **Obec**

I. stupeň – starosta

II. stupeň – starosta po prerokovaní v odvolacej komisii obce

▪ **Samosprávny kraj**

I. stupeň – predseda vyššieho územného celku

II. stupeň – predseda vyššieho územného celku po prerokovaní v odvolacej komisii VÚC

Odvolacia komisia

- Štatút odvolacej komisie, podmienky odmeňovania členov a rokovací poriadok ustanoví všeobecne záväzné nariadenie, ktoré vydá obec alebo samosprávny kraj
- **pozitívum:** I. aj II. stupeň konania v obci alebo VÚC (zrýchlené konanie)
zachovaná možnosť súdneho preskúmania právoplatných rozhodnutí
- **negatívum:** zvýšené nároky na personálne zabezpečenie (na jeho počet a kvalitu)

Ďakujeme za Vašu pozornosť.